Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002664

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-07-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ МНАУ від 29.09.2025 р. №31-А

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кувшинова Анна Олександрівна
2. Anna Kuvshinova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7433-8026

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Агрономія

Галузь / галузі знань: аграрні науки та продовольство

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Агрономія

Дата захисту: 09-09-2025

Спеціальність за освітою: Агрономія

Місце роботи здобувача: Миколаївський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497213

Місцезнаходження: вул. Г. Гонгадзе, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10145

Повне найменування юридичної особи: Миколаївський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497213

Місцезнаходження: вул. Г. Гонгадзе, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Миколаївський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497213

Місцезнаходження: вул. Г. Гонгадзе, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.35.29

Тема дисертації:

1. Удосконалення технологічних заходів вирощування сортів ячменю озимого в умовах Південного Степу України

2. Improvement of technological measures for the cultivation of winter barley varieties in the conditions of the Southern Steppe of Ukraine

Реферат:

1. Об’єкт дослідження: формування ростових процесів ячменю озимого, його продуктивності за добору адаптованих до умов зони сортів та оптимізації живлення рослин шляхом застосування біопрепаратів в умовах Південного Степу України. Предметом дослідження є процеси росту і розвитку рослин сортів ячменю озимого залежно від умов та факторів, що впливають на формування врожаю і якості зерна. Методи дослідження: для вирішення поставленої задачі застосовували наступні методи дослідження: польовий - для визначення взаємодії об’єкта досліджень з біотичними та абіотичними факторами; вимірювально-ваговий – встановлення біометричних показників росту й розвитку рослин, формування рівнів урожайності зерна сортами ячменю озимого; лабораторний – проведення агрохімічного аналізу ґрунту, його вологості та визначення окремих показників якості зерна досліджуваних сортів ячменю озимого; статистичний – для визначення вірогідності даних та кореляційних залежностей, дисперсійного та факторіального аналізу;

порівняльно-розрахунковий – визначення економічної та енергетичної ефективності удосконалених елементів технології вирощування. Вперше в умовах Південного Степу України на чорноземі південному досліджено особливості росту, розвитку та формування врожаю зерна ячменю озимого сортів Достойний, Валькірія, Оскар та Ясон. Проведено оцінку якості у формуванні сталої продуктивності сортами ячменю озимого за оптимізації живлення рослин у різні за погодно-кліматичними умовами роки вирощування, залежно від застосування сучасних біопрепаратів шляхом позакореневого підживлення рослин в основні періоди вегетації. Визначено економічну та енергетичну ефективність застосування біопрепаратів, у технології вирощування досліджуваних сортів ячменю озимого. Набуло подальшого розвитку розроблення і наукове обґрунтування ресурсозберігаючих елементів технології вирощування ячменю озимого, зокрема оптимізації живлення, з метою формування сталих рівнів урожаю зерна за високої його якості. Удосконалено один з основних елементів технології вирощування, а саме оптимізовано ресурсозберігаюче живлення ячменю озимого, на чорноземі південному в умовах Степу України на засадах заощадження ресурсів. У комплексних дослідженнях науково обгрунтована і підтверджена за допомогою експерименту ефективність використання біопрепаратів нового покоління – Азотофіту, Мікофренду, Меланорізу для оптимізації живлення рослин з метою підвищення врожайності зерна ячменю озимого та покращення основних показників його якості за одночасно ефективного використання вологи в агрокліматичних умовах Південного Степу України.

2. Object of research: formation of growth processes of winter barley, its productivity by selecting varieties adapted to the conditions of the zone and optimizing plant nutrition by using biological products in the conditions of the Southern Steppe of Ukraine. The subject of research is the processes of growth and development of plants of winter barley varieties depending on the conditions and factors that affect the formation of the yield and quality of grain. Research methods: to solve the problem, the following research methods were used: field - to determine the interaction of the object of research with biotic and abiotic factors; measurement and weight - establishing biometric indicators of plant growth and development, forming levels of grain yield by winter barley varieties; laboratory - conducting agrochemical analysis of soil, its moisture and determining individual indicators of grain quality of the studied winter barley varieties; statistical - to determine the reliability of data and correlation dependencies, dispersion and factorial analysis; comparative and computational - determining the economic and energy efficiency of improved elements of growing technology. For the first time in the conditions of the Southern Steppe of Ukraine on the southern black soil, the features of growth, development and formation of the grain yield of winter barley varieties Dostoyny, Valkyrie, Oscar and Jason were studied. The quality assessment of the formation of sustainable productivity by winter barley varieties was carried out by optimizing plant nutrition in different years of cultivation according to weather and climatic conditions, depending on the use of modern biological products by foliar feeding of plants during the main periods of vegetation. The economic and energy efficiency of the use of biological products in the technology of cultivation of the studied winter barley varieties was determined. The development and scientific substantiation of resource-saving elements of the technology of cultivation of winter barley, in particular, optimization of nutrition, in order to form sustainable levels of grain yield with its high quality, was further developed. One of the main elements of the cultivation technology was improved, namely, the resource-saving nutrition of winter barley was optimized, on the southern black soil in the conditions of the Steppe of Ukraine on the principles of resource saving. In comprehensive studies, the effectiveness of using new generation biological products – Azotophyt, Mycofriend, Melanoriz – to optimize plant nutrition in order to increase the yield of winter barley grain and improve the main indicators of its quality while simultaneously effectively using moisture in the agroclimatic conditions of the Southern Steppe of Ukraine has been scientifically substantiated and confirmed by experiment.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Гамаюнова В.В., Панфілова А.В., Бакланова Т.В., Кувшинова А.О., Касаткіна Т.О., Нагірний В.В. Збільшення зерновиробництва в зоні Степу України за рахунок вирощування ячменю та оптимізації його живлення. Наукові горизонти. «Scientific Horizons» - Наук. Журнал (Житомирський НАЕУ) №2(87), 2020. - С. 15-23. doi: 10.332491/2663-2144-2020-87-02-15-23.
- 2. Gamajunova V.V., Kuvshinova A.O. Formation of the Main Indicators of Grain Quality of Winter Barley Varieties Depending on Biopreparations for Growing under the Conditions of the Southern Steppe of Ukraine. Ecological Engineering & Environmental Technology. Poland, 2021, 22(4) P.86 - 92, Doi.org/10.12912/27197050/137864. ISSN 271-7050, License CC-BY 4.0
- 3. Gamajunova V.V., Kuvshinova A.O. Economic efficiency of growing winter barley under the influence of biologics in the Southern Steppe zone of Ukraine. Наукові горизонти. «Scientific Horizons». Zhytomyr, 2023, № 26 (11), P. 39–48. https://doi.org/10.48077/scihor11.2023.39 https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/16395
- 4. Гамаюнова В.В., Кувшинова А. О. Особливості водоспоживання ячменю озимого залежно від сорту й оптимізації живлення в умовах Південного Степу України. Аграрні інновації. Меліорація, землеробство, рослинництво. Херсон: Видавничий дім «Гельветика». 2020, № 4. С. 10–17. DOI https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2020.4.2
- 5. Гамаюнова В.В., Кувшинова А.О. Формування надземної маси та врожайності зерна сортами ячменю озимого в умовах Південного Степу України під впливом біопрепаратів. Наукові доповіді НУБіП України. 2021, №1(89). 10с. DOI: http://dx.doi.org/10.31548/dopovidi2021.01.006
- 6. Гамаюнова В.В., Кувшинова А. О. Фотосинтетична діяльність ячменю озимого залежно від особливостей сорту та біопрепаратів. Аграрні інновації. Селекція, насінництво. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2023, № 18. С. 156–162.
- 7. Gamayunova V.V., Kuvshinova A.O., Baklanova T.V. The value of biological preparations in increasing the profitability of growing winter barley in the conditions of the Southern Steppe of Ukraine. Аграрні інновації. Меліорація, землеробство, рослинництво. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2024. № 23 С.38-47. DOI https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2024.23.6
- 8. Гамаюнова В.В., Литовченко А.О., Дворецький В.Ф., Касаткіна Т.О., Музика Н.М., Кувшинова А.О. Шляхи збільшення продуктивності та ефективності використання вологи зерновими культурами в умовах Південного Степу України. Зрошуване землеробство: сьогодення, проблеми, перспективи (До 80-річчя Ківера В.Х.) : матеріали регіональної наук.-практ. конф. Дніпро, 2017. С. 18–20.
- 9. Гамаюнова В.В., Касаткіна Т.О., Кувшинова А.О. Урожайність ячменю ярого залежно від застосування регуляторів росту рослин у південному Степу України. Стан і перспективи впровадження ресурсоощадних, енергозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур : матеріали ІІ Міжнар. наук.-практ. конф., (15-16 лист. 2017р.), Дніпро, 2017.С. 55–57.
- 10. Гамаюнова В.В., Смірнова І.В. Литовченко А.О. Кувшинова А.О. Ресурсозберігаючі підходи до збільшення зерноваробництва на Півдні Степу України за зміни клімату. Вплив змін клімату на онтогенез рослин: матеріали доповідей Міжнарожної наук.-практ. конференції (3-5 жовт. 2018 р.) Миколаїв, 2018. С. 96–97.
- 11. Кувшинова А.О., Бескровна А.О., Маліцький Р.Р., Гамаюнова В.В. Значення сучасних біопрепаратів у формуванні врожаю зерна сортів ячменю озимого на півдні України. Ефективне функціонування екологічно-стабільних територій у контексті стратегії стійкого розвитку: агроекологічний, соціальний та економічний аспекти : матеріали ІІ Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф.(28 лист. 2018 р.) Полтава, 2018. С. 95–97.
- 12. Гамаюнова В.В., Кувшинова А.О., Касаткіна Т.О. Урожайність зерна ячменю ярого та озимого залежно від ресурсозберігаючих підходів до їх живлення в умовах Південного Степу України. Інноваційні

технології в рослинництві : матеріали II Всеукр. наук. інтернет-конф., (15 трав. 2019 р.) Кам`янець-Подільський, 2019. С. 25–27.

- 13. Гамаюнова В.В., Касаткіна Т.О., Кувшинова А.О. Значення регуляторів росту в підвищенні врожайності зерна сортів ячменю ярого і озимого на Півдні України. Світові рослинні ресурси: Стан та перспективи розвитку : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (7 черв. 2019 р.) Київ, 2019. С. 178 –180.
- 14. Гамаюнова В.В., Кувшинова А.О. Вплив біопрепаратів на формування врожайності сортів ячменю озимого в умовах Південного Степу України. Сучасні наукові дослідження на шляху до євроінтеграції : матеріали Міжнар. наук.-практ. Форуму. (21-22 черв. 2019 р.) Мелітополь, 2019. С. 115–117.
- 15. Гамаюнова В.В., Касаткіна Т.О., Кувшинова А.О. Продуктивність ячменю в умовах Південного Степу України за оптимізації живлення. Наукові читання до 100-річчя від дня народження професора Івана Вікторовича Яшовського : матеріали Міжнар. наук. конф., (14-15 серп. 2019 р.) Київ, 2019. С. 187–190.
- 16. Гамаюнова В.В., Касаткіна Т.О., Кувшинова А.О. Значення живлення в підвищенні врожаю ячменю озимого і ярого в зоні Степу України. Поєднання науки, освіти, практичного виробництва і справедливого продажу якісної органічної продукції : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., (12 вересня 2019 р.) Вінниця, 2019. С. 152–154.
- 17. Гамаюнова В.В., Кувшинова А.О. Значення біопрепаратів у впливі на врожайність зерна сортів ячменю озимого в зоні Степу України. Розвиток аграрної галузі та впровадження наукових досліджень у виробництво : матеріали доп. Міжнар. наук-практ конф., (16-18 жовтня 2019 р.) Миколаїв, 2019. С. 10–12.
- 18. Panfilova A., Voronkova H., Kuvshynova A. Use of stubble's biodestructor for soil fertility improvement and environment protection. 9th International Youth Science Forum "Litteris et Artibus" & 14th International Conference «Young Scientists Towards The Challenges Of Modern Technology» Materials. – Lviv, Ukraine: Lviv Polytechnic National University, NOVEMBER 21-23TH, 2019. pp. 234–238.
- 19. Гамаюнова В.В., Кувшинова А.О. Вплив біопрепаратів на врожайність зерна сортів ячменю озимого в умовах Півдня України. Актуальні проблеми землеробської галузі та шляхи їх вирішення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конференції (4-6 груд. 2019 р.) Миколаїв, 2019. С. 63–66.
- 20. Кувшинова А.О. Формування врожайності зерна сортами ячменю озимого в умовах Південного Степу України під впливом біопрепаратів. Розвиток аграрної галузі та впровадження наукових досліджень у виробництво: матеріали Міжнар. наук.-практ. конференції, (4 листопада 2020 р.) Миколаїв, 2020. С. 20–22.
- 21. Гамаюнова В. В., Смірнова І. В., Кувшинова А. О. Особливості водоспоживання при вирощуванні озимих зернових культур в зоні Південного Степу України. Стан і перспективи розробки та впровадження ресурсоощадних, енергозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур : матеріали V міжнар. наук.-практ. конференції, (26 листопада 2020р.) Дніпро, 2020. С. 13-15.
- 22. Кувшинова А.О., Якубчук І.С. Агроекологічні аспекти вирощування ячменю озимого під впливом біопрепаратів в умовах Степу України. Актуальні проблеми землеробської галузі та шляхи їх вирішення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конференції, (9-11 грудня 2020 р.) Миколаїв, 2020. С. 69–71.
- 23. Гамаюнова В. В., Кувшинова А. О. Вплив сучасних біопрепаратів, сортових особливостей та погодних умов на вміст білка в зерні ячменю озимого. «Інноваційні агротехнології за умов зміни клімату»: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конференції з нагоди 75-ти річчя від дня народження професора Валентини Василівни Калитки (26 травня 2021 р.) Мелітополь, 2021. С. 41–44.
- 24. Gamajunova V.V., Khonenko L.G., Kuvshinova A.O. Measures to preserve soil fertility and effective use of moisture in the zone of the southern Steppe of Ukraine. Innovative development of resource-saving technologies and sustainable use of natural resources: 4-rd International scientific and technical conference. Petroșani, Romania, (NOVEMBER 12, 2021). pp. 83-86.
- 25. Кувшинова А.О. Вплив ресурсозберігаючих прийомів живлення на врожайність і якість зерна ячменю озимого в умовах Південного Степу України. «Перлини степового краю»: матеріали Всеукр. наук.-практ. конференції (23-25 листопада 2022 р.). Миколаїв, 2022. С. 36-38.

- 26. Кувшинова А.О. Вплив ресурсозберігаючих прийомів живлення на врожайність і якість зерна ячменю озимого в умовах Південного Степу України. «Продовольча безпека України в умовах війни і післявоєнного відновлення: глобальні та національні виміри»: матеріали Міжнар. наук.-практ. конференції – Міжнародний форум. (1-2 червня 2023 р.).Миколаїв, 2023. С.200-202.
- 27. Кувшинова А.О. Вплив біопрепаратів на якість зерна ячменю озимого в умовах півдня України. «Органічне агровиробництво: освіта і наука». матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конференції (21 листопада 2023 р.). Київ, 2023. С.21-22.
- 28. Кувшинова А.О. Вплив біопрепаратів на продуктивність ячменю озимого в умовах Південного Степу України. «Сучасні підходи до вирощування, переробки і зберігання продукції рослинництва»: матеріали Всеукр. наук.-практ. конференції здобувачів вищої освіти і молодих вчених (21-22 березня 2024 року). Миколаїв, 2024. С.71-75.
- 29. Гамаюнова В.В., Кувшинова А.О., Титаренко А.М. Ячмінь на півдні України та забезпечення рентабельності його вирощування. «Сучасні підходи до вирощування, переробки і зберігання продукції рослинництва»: матеріали Всеукр. наук.-практ. конференції здобувачів вищої освіти і молодих вчених (21-22 березня 2024 року). Миколаїв, 2024.С.122-125.
- 30. Кувшинова А.О. Вплив біопрепаратів на ростові процеси та якість зерна ячменю озимого в умовах змін клімату. «Наукові основи реалізації принципів кліматичного орієнтованого сільського господарства в агросфері України»: матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конференції молодих учених з нагоди дня науки в Україні (17 травня 2024 року). Одеса, 2024. С.68-70.
- 31. Кувшинова А.О. Вплив біопрепаратів на продуктивність та використання вологи рослинами ячменю озимого в умовах Південного Степу України. «Продовольча безпека України в умовах війни і післявоєнного відновлення: глобальні та національні виміри»: матеріали Міжнар. наук.-практ. конференції. Міжнародного форуму (30-31 травня 2024 року). Миколаїв, 2024. С.81-84.
- 32. Кувшинова А.О. Вплив біопрепаратів на накопичення зеленої маси рослинами ячменю озимого в умовах Південного Степу України «Перлини степового краю»: матеріали Всеукр. наук.-практ. конференції (21 22 листопада 2024 року). Миколаїв, 2024. С.36-38.
- 33. Патент на корисну модель №140714 від 10.03.2020 р. Спосіб удосконалення агротехнічних прийомів вирощування ячменю озимого в умовах Південного Степу України. Винахідники: Гамаюнова В.В., Кувшинова А.О.

Наукова (науково-технічна) продукція: технології

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва; економія енергоресурсів

Охоронні документи на ОПІВ:

Винаходи, корисні моделі, промислові зразки

Патент на корисну модель №140714 від 10.03.2020 р. Спосіб удосконалення агротехнічних прийомів вирощування ячменю озимого в умовах Південного Степу України. Винахідники: Гамаюнова В.В., Кувшинова А.О.

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0114U005623; 0117U000486

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гамаюнова Валентина Василівна

2. Valentina Gamayunova

Кваліфікація: д.с.-г.н., професор, 06.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4151-0299

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Миколаївський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497213

Місцезнаходження: вул. Г. Гонгадзе, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каленська Світлана Михайлівна
2. Svitlana Kalenska

Кваліфікація: д.с.-г.н., професор, академік, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3392-837X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Любич Віталій Володимирович
2. Vitalii V. Liubych

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4100-9063

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корхова Маргарита Михайлівна
2. Margaryta Korkhova

Кваліфікація: к. с.-г. н., доц., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6713-5098

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Миколаївський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497213

Місцезнаходження: вул. Г. Гонгадзе, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нікончук Наталія Володимирівна
2. Nataliia Nikonchuk

Кваліфікація: к. с.-г. н., доц., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9425-2684

Додаткова інформація:
https://scholar.google.com.ua/citations?user=xkdSHroAAAAJ&hl;https://orcid.org/0000-0002-9425-2684;https://publons.com/researcher/1965663/natalia-nikonchuk/

Повне найменування юридичної особи: Миколаївський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497213

Місцезнаходження: вул. Г. Гонгадзе, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Дробітько Антоніна Вікторівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Дробітько Антоніна Вікторівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Кубінець Ольга Іванівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна